



Svar på fråga 2024/25:57 av Niels Paarup-Petersen (C) Reglering av dödshjälp i Sverige

Niels Paarup-Petersen har frågat socialministern om han avser att agera för att skapa ett rättsligt ramverk kring hjälp till att avsluta livet för att säkra att svensk lagstiftning överensstämmer med Europakonventionens bestämmelser och Europadomstolens tolkning av dessa.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Sjukvårdens uppgift är att bota, lindra och trösta. Aktiv dödshjälp och assisterade självmord är, och ska fortsatt vara förbjudet. Att däremot ge en döende patient smärtstillande preparat är inte dödshjälp även om det, som en konsekvens, i vissa fall kan förkorta livet. Detta får dock inte vara syftet. Patientens vilja ska väga tungt och en patient som motsätter sig behandling ska respekteras.

Socialstyrelsen definierar palliativ vård som hälso- och sjukvård i syfte att lindra lidande och främja livskvaliteten för patienter med progressiv, obotlig sjukdom eller skada. Den palliativa vården ska ges utifrån de fyra hörnstenarna symtomlindring, teamarbete, kommunikation och närståendestöd, för att lindra fysiskt, psykiskt, socialt och existentiellt lidande. Den palliativa vården strävar efter att bekräfta livet och betraktar döendet som en naturlig process.

Den palliativa vårdens syfte är att främja livskvalitet, lindra lidande och ge existentiellt stöd. Ett palliativt förhållningsätt kännetecknas av en helhetssyn på människan genom att stödja patienten att leva med värdighet och största möjliga välbefinnande till livets slut. Även de närståendes situation och behov av stöd ingår. Den palliativa vården följs regelbundet upp i kvalitetsregistret Svenska palliativregistret.

Årets överenskommelse om cancervården inkluderar ett flertal satsningar på palliativ cancervård. Nytt för 2024 är bland annat den särskilda satsningen på rehabilitering och palliativ vård för vilket det avsatts 100 miljoner kronor.

Av Europadomstolens praxis framgår att det är förenligt med den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna att förbjuda dödshjälp, såväl som att under vissa omständigheter tillåta det.

Det är min uppfattning att det inte finns någon motsättning mellan svensk lagstiftning och konventionen i denna fråga.

Stockholm den 2 oktober 2024

Acko Ankarberg Johansson